

Íslenskir stílar, 6. bekk B, 1925

Bjarni Benediktsson – Menntaskólinn í Reykjavík – Stílar - Ritgerðir

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Uppvaxtar- og námsár

Askja 1-1, Örk 7

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Íslenskir stílar
ritarar af
Djanna Benediktssyni
II. hefti B.

Fjarlægjuin gjöms fjöllan bla.

Þessi get eg látio hjálfa á beina nokkrum þakkaorðum til hvers ástula kennara, ni i þessari fyrstu ritgjöf minni á vetri þessum. Vera má, at einhver færi sig á, ^{því} eg, sem annars, at ilva manna sögn, hefi gjört mér þat, at skýlde á finna at öllum gjörtum kennarans, tek ni skyldi-lega upp á því at flyta honum þakklati mitt. Samant sagt hefi eg, og heldur sigi minum, þótt hann ~~færi~~ sig undvíst þessi sinnarkefti min, ni þar honum er mátið óþekkt. En svo er má með vestri, at eg hefi sannið við einu gamla ^{og} dimittend, ann þat, at hann seldi mér sjötta-beblajar ritgjörtir sínar, og hugði eg at þar bygnum at leona mér, veslunum manninnu, at einhverjum heldi ni i vetur. En ni þegar kennarinn er ~~þessum~~ ^{þessum} ~~þessum~~ ^{þessum} olekur frá hit fyrsta stilsfri má i vetur, þá sé eg, at þessa menn engin þörf gjörast, því at eg muni sigi þessu at vita stila minna ni i vetur upp eftir öðrum, heldur muni mér nagga at vita upp eftir gömlum stikum, er eg hefi sjálfur ritat i einhverjum hinna netri bebla. Lát eg því þat verða mitt fyrsta verk at segja manni þessum, at eg þyrfti sigi á ritunum hans at halda, og get eg því svarað mér með því stór-þ; og mun ni

engar undra, þótt eg lofi þennaranga.
Una efnit sjálf er þótt að segja, þótt menn, að vissu, rétt vera,
að fjöllin bláin í fjorlagi, en þótt er alveg eins rétt og
í rás og veru miltáttu réttara, að fjorlagi er þótt fjöllin
þverfa. Sefur málsbátturinn þótt skilbert annað sér
til gildis, en hann sýnir þann hundvátar ~~þótt~~ huggumun
þótt, sem ni er algeru, að hugga aldrei rétt til
fulls, heldur þetta stítt á miðri leið. Af þessu leiðir
að allar þar líkingar stítt, "miltáttu menn", en þann
heimskir menn þótt togast úr hönnu, en dilla
og rit höfundum ~~gjafu~~ til skamma. Vil eg þótt
alls eigi leggja mig niðer við þótt, að rita þar upp
ritgjörð minna en miltáttu stíttan í fyrra, sem eg
annars. Þótt er að láttu mér, að óathugnum máli, og þótt
þótt stíttar miltáttu þótt séu.

18. Okt. 1925

Bjarni Benediktsson

Una þótt stítt efnit er þótt að segja, að eg þótt séu vera
full-þóttur að lesa, þótt eg þótt séu eigi að þótt séu sjálfum
mér þótt, að þótt séu minnar aukist við þótt dómum, og
þótt eg séu átt ritvottu sem þótt máli, þótt minni
hálfu. Bj. B. er.

E komu minn eftir miltáttu.

Málsbáttur þótt er átt skilbertu, svo að þann þótt þótt miltáttu
stítt líkingar stítt, þótt málsbáttu þótt séu miltáttu. Þótt vil eg
þótt, átt séu lengra er þótt, að hugga miltáttu þótt, er
þótt er í áttu "miltáttu". Þótt er þótt séu átt, að þótt séu
stítt notast í stíttu miltáttu og ~~þótt~~ stíttu áttu við þóttu
og þóttu þóttu. En þótt séu miltáttu eg á þótt, að eg
þótt til samþóttu áttu "voluptas" í þóttu þóttu þóttu, ~~þótt~~
sem þóttu miltáttu oft þóttu: þótt, sem stítt séu stíttu
nið áttu í stíttu; og þóttu stíttu við þóttu oftast átt
stíttu áttu "miltáttu", en þóttu notast þóttu þóttu of um
þóttu þóttu þóttu. Þóttu eg þóttu stíttu þóttu þóttu eg
þóttu, að þóttu séu miltáttu þóttu miltáttu, en miltáttu þóttu
í áttu. En þóttu þóttu stíttu miltáttu þóttu í þóttu
stíttu, er eg áttu nið áttu ritvottu stíttu, þóttu áttu stíttu
er, að stítt séu stíttu, þóttu er málsbáttu þóttu þóttu, ~~þóttu~~
þóttu af þóttu stíttu. En þóttu stíttu séu stíttu eigi,
þóttu vil eg þóttu stíttu að hugga samþóttu gildis þóttu
og þóttu, sem stíttu miltáttu of þóttu stíttu.

Una samþóttu gildis er í stíttu og veru miltáttu þóttu
áttu vera þóttu stíttu, en til þóttu þóttu stíttu stíttu, ~~þóttu~~
þóttu vil eg stíttu stíttu áttu stíttu þóttu stíttu, sem
þóttu miltáttu stíttu og þóttu áttu vera stíttu.
Stíttu stíttu, sem stíttu stíttu til þóttu, þóttu stíttu stíttu þóttu,

er oft, mér liggur vit að segja stíð, homa af lauslæti í sambúð
kærba og kærma. Slík efni eru mér namment álitin haf til
vitsmíta, á annan veg, en með rósamali og óviteigandi
hlitmalgi, ef svo mátti að orði komast, þótt merkilegt sé,
því að þau geta oft vitið lífi manna og þá, sem meira
er um vert, en þá er hamingjan. Enda þótt ég þvi fyrir-
liti og litilsvörti þessa gífurlegru helga bláju, þá skal ég
vegna að forðast að ^{4. ko} hafa nokkurn mann með um-
mánum mínum um þetta, því að ég mun hafa ^{þess} ~~þess~~
talsfari til þess, af svo verður hieftir, sem verit
hefur hingað til. Þá er ¹¹ hann og veru, fullkomlega
iög að benda á ginsar bakur um slík efni, og
kemur mér þar til hugur t.d. „Annartíð allra“ eftir
Ólafi Jóhannsdóttur, og vitið eftir Valdemar Lárus
Erlendsson, sem heitit í viti Fróðafélagsins í fyrra.
Bæti vit þessi eru, að vísu, um erlenda menn og
erlenda atvinnu; en engu að ritað er þá vísit, að
þess þau atviti, sem þar er vitið að, megi mér þegar
vegja íslenska valkafa til íbúgum, því að með hinni
erlendu skilvæmningu heitit að fluga út allskonar
læti og ódyggðir. Hefur þá og ^{langi} vitið hann viti og á
allra viti, að hvi í Reykjavík eru allmargar
kærsviti, sem þá vit þau störf, er bæti munu

eyti. Þegga tímanlega og andlega velferð þeirra sjálfa, og
þeirra, er vit þar skifta. Annars bygg ég, að mér
viti að kosta menn og kærma, til þess að vera ^{á þess} ~~á þess~~
vit hattu þeirri, er af þessum hlutum leitir, heldur
er að halda vit heili stítt manna, til þess að flýta
fram þar kærmingar, er hverki þvi mér á verit trúa,
og engum manni megi til gægu verit; svo sem
þorberger þorvarson hefur sigt fram á, í hinni
á skórhlegru grein, er hann heitir mér fyrir skemtu,
og sem ég verit að ákita, að sé, að þess læti
viti mat og stórmérkilag, enda þótt ég sé þess óþess
skóðunar, í stjórnmálalegum efnum. Margt fleira
mátti vitanlega segja um lauslæti þá og ~~skóðunar~~
lífrá, sem mér er þess vegna, að gífurlega öllu viti
og velsami. Þandi þessu, en ég hvið eigi um þá
að verit meira um þessa munu að rími, af því að alt,
sem ég get sagt um þessi efni, er flættum. Öðru
mildu þessu eru mér.
„Þess munu, sem ég vil nokkurn minnst á, sem sé
í þótt síu, er dars neftit, er að vísu eigi mér sviviti:-
lag og síu, sem ég hefi mér þegar nokkurn viti um, en
er þá engu að ritað ógætt og stórhattulegt athófi.
Fyrst og fremst skal þess, að hvi á, í viti og veru,

rot sína að velja til hennar ¹ sömu orsaka og hún fyrir,
sem sé til hennar hegða ástríðna manna, og í öðru lagi,
þá er hún einungis áfangi á leitinni til algjör
~~viðfærðis~~ lys síð lysis og lauslatis. Ennir menn munu
nín sagja, að þetta sé fráleit heimsla og nín engum
samni. En hafa þeir hínir sömu séð þá „dauðliki“, þar
sem allir þáttakendur eru meira eða minna ölváir, og
hafa þeir góða menn, er ósóman vilja vega, atkugæ
hvat gjörst eftir þessum þokkenlega sambönum. Hafi
þeir góð menn í huga þessa hluti, þá eru þeir
sannarlega andlega blindir, sjá þeir eigi sviðingum,
en hafi þeir eigi veitt þessum atvörum eftirtelut, þá
skulu þeir byggja á þeim sem fyrst og mala síðan
í móti samblika örva minna. Eg þykist reyndar
vita, að þeir verði haldit fram, að eigi fær sér
þáttakendurnir í íþvott þessum atvör, en þar
er einmitt þ þann að hún hattulega atvör, þar á
þá er vist, að þar skens sambönum geta eigi þrífjót,
nema þestir þáttakendur hressi sig á einherjum
stygkjandi með öllum, annar heort áfengi éða öðru engum
katra, en þar sem áfengi og lostugindin fara
saman, þar er sannarlega eigi veð góð á bást.
Menn munu eftir þetta þvota sig yfir þar, að eg hefi

hér vott um dauðinn, sem reivstaka munu, þar sem
hann er í vann og vann einungis hluti af annar.
En eg hefi gjört ósóman, sem hatt undir höfti, af þar á
fullgöta nið, að hann gætur nið um laundis, sem
logi yfir aber, og eigi hef vetna öllu sómun
félagslífi og öllum á huga á niðils vörum efrum.
Þetta er höf öf, en sómun er þar; og vegir á
þenda á félagslífi og andlegum á huga hér í skola
þessu til sómunar, en þar sem eg hefi þegar öf
(í fyrra) ritat glögglega um þar öf, þá veit eg
á slappa þeim deir á sinni.
Einn er sín munu er um, sem eg veit noðan á
minnst á, en þar er naun áfengi og tóbaks og
annar slibera hluti. Fjarni sé mér á mala slibum
hlutum löt, þeir eru einmitt mjög andsteggi legir
fyrr minum sómun, en eigi get eg þá varist
þess, þegar eg þer saman á þvif þessum naun og
þessu, sem eg hefi nið þegar vott um, að niðils
skatrandarnunni er þar er laundis og holdlegur
naun er. En þann stygja þjódin undir áfengi-
naun er, og þar mér vetur, en halda höfti ósóman
samt yfir og þessu honn lof og dígr. Marta hettan,
sem af áfengi leitir, er sín, að minu viti, að þar leitir

oft til umanna um þá skámskenni manna, og er þá
 eit nóg til þess að fordæma þá og þess áhrif. Annars
 er sannleikurinn sá, að eg er úr öðrum liðum af hinu
 stöðuga máli um til áhrif á þessum, og þá frá þeim
 mönnum eða í skjóli þeirra manna, sem sjálfir
 eru engin fyrirmynd í góðum siðferði, árangur andá hirti.
 eg eigi um að slást í þér með mönnum þessum og
 bjarta hér bindandi hegðun, enda þótt eg gæti óafakant
 gjört þá með miklu meiri eindregni og betri samvisku,
 en allur fjöldi þeirra, er nota bindandi málið, sem
 stjórnmálarlegt eru. Þú tóttak mér eg eigi að rita,
 enda mun þá heldur munnast verða talið líkt þvi einu
 hattulegt og mantriv þar, er eg hef áður dregið á.
 Í þá um orðum held eg að megi þvi segja um alla
 menn, að þú i stæ þess að gjöra menn sala og
 ástæða, einmitt gjöra mittir þá siðferðislega og andlega
 þreki og eigi leggur þá í sál þeirra og líkama. Má loka þessum
 er þvi réttur og þá alt of réttur.
 [Að lokum verð eg að ljóga þinu miðulega þennara
 afsökunar á þvi, he rént þessi ritunin. mér þennar í
 þessu heitum, er þá er eigi af þvi, að eg hef viljað sína
 nokkara vanabætur af þvi, heldur sakir minnar þetta skyldu-
 vatar raktar, þar sem þetta er þegar þriðja ritgjörðin, sem
 eg hef ljógað á um þetta spri, en þessu tveir vaxandi mér
 þegar og þessi, að vísu, einnig, enda þótt eg þoni þrekar
 með þessu er skilant I Pjarni Benediktsson

Agi og eindregni.

þá er eigi langt síðan menn áttu tal um þá í heilum,
 hvort Íslendingar væru menn eindregni í skámskenni framgöngu
 og áhrifum í skámskenni. Einnig var á þá minnst, að þvi
 væru svo skapi þessir, að þvi fyldu engan ága, og töldu
 þessir þá galla en áhrif þess. Eg þegi engin orð í ummánu
 þessa, slaki sakir þess, að eg gæti eigi talið þar um af
 þessu svo mikilli þrekkingu, sem þessir áhrif, heldur sakir þess,
 að eg álit hefji að íslenskum tæmum þess réttur stæru
 til slaka övöðubarna, en þó einna helst sakir þess, að í
 tali (þá) þona skámskenni manna oft síðan í þess heitum er í
 ritu, þar sem í talið blandast, oft og tíðum, miklu meiri óskauti.
 er þá er rituð er. Þygg eg þvi, að eigi sé óþeimilt, að eg
 gjöra nokkara grein fyrir skámskenni minnum, á þessum efnum,
 um í íslenskum stíl.
 Aður en lengra er haldið, vil eg ógu athuga þá, hvað felst
 í orðunum "agi" og "eindregni". Þá þoni fram í övöðubarna
 þess, er eg áður gat um, að menn virtust munnast slaka, hvað
 övöðubarna þessum felst í namu og veru. Þá þoni virtust sem
 í álitu, að þá að þola eigi ága væri líkt sama sem
 að vera eindregni og sjálfstæru í skámskenni. En, að
 minni atlan, þá er þetta þessu þessu, þvi að allhófast er þá
 svo, að þvi menn, sem engum ága vilja hljóta, eru þessu þessu
 skámskenni, þessu þessu og vita eigi, hvað þvi vilja. Pjarni

þetta verður hverjum manni að skilið, þegar hann ætíð,
að "agi" er skilbert annað heldur en þá skipulag, þar sem þeir
lægi hlýða þeim eðri, þeir þeirskari þeim vitvari. Éða
með öðrum orðum, þar sem eitíð gægar fyrir þeirskunni og
vegrun þeir fávískunni, en þar sem svo er, þar hlýtur
vegrunni og skynsamleg i þegun að vera gífurafandi, en
þá er að sjáanlega hið hollasta jafut fyrir þessum einstakling,
sem fyrir hið fjöt félög. En þess verður þá eitíð að
gata, að sé agi réttmatar, þá verður honum að vera beitt
af þeim, er hafa rétt² til þess að skipa. Til þess að sýna
betur, við hvað eg á, þá vil² taka dæmi. Má þar til nefna
skip. Þar er svo áberandi, að skipunum skuli skilyrði²-laust
hlýða skipstjóra, eða með öðrum orðum, hann á að hafa
fullan aga á þeim. Þjót: ni einhver gegu skipunum hans
og þar eftir sinum eigi vilja, t.d. þá þóttur hásti, sem látinn
er standa við stjórn, stjórn i þessöfuga átt við skipun
skipstjóra, þá er hatt við þá, að af þá leið: kort² þingun
skipunum. Hið sama gildir vitanlega um önnur efni, og þótt
þá þarinn þessum að blessast i seip, að hafa i frammi
öskun og óhlýðni við gífurðara sína, þá hlýtur. að
leiða af þá glötun fyrir annan eða bráða aðla, i
handa² til fellum af hverjum hundvæð. Þykist eg ni
hafa sannu: að eindregni og sjálfstæi á skilbert skylt við þá
x Gleð á eg vitanlega við lögmatur og viðtalin² rétt.

á vera "agalcaus", at agi er ríkjandi aft alstáar þar, sem
hlutinn er einn og þeir eiga að vera, ef seo mætti að övði.
komast, og at hannlaginn er þá eitíð mest mikils verðanta
skilyrði² til þesska og veigunni.
Hafi eg ni nokkru skilyrt frá sköðun minni á þá, hvert
"agi" eða "agalcaus" munu vera hollara og betra, og er mér
nær að atla, þá mönnum gangi illa að hvefju vóbsemda-
þesska minna um þá efni. En þá eru önnur atvri: i
þessu máli, sem eru engu lítilsverðari, sem eru jafu-
óholl og óhollbrigt eins og hitt er hollt og sjálfragt, og
þá eru undirleggjáhattar við óréttmata húsbandur,
fláulagt² og skjallt við gífurðara gífurleitt. Segi eg þar
fyrir sjálfan mig að jafu-sjálfragt, sem eg til mér, að
mér þess að hlýða öllum lögmatur skipunum gífurðara
minna, jafu-övöglegu mun eg standa á vöð: gegn ofmiklu
úgangi jafut frá þessu hendi, sem annarra, og umfram-
alt ~~mannu~~ vil eg eigi ljótast til þess að hjálpa öðrum
mönnum meira, en eg álit að sé skylda min, þá að
þess máttur þessu nógu með að framkvæma skyldu-
verk sín, þótt hann þar eigi að taka á sínar
þessar skyldu-verk annarra manna. I þessu bygg
eg, að sönn. eindregni og sjálfstæi sé falið, en eigi i þá,
á vilja aldrei hlýturast ráðum sér regndari og vitvari

manna. Vera má, ~~á þessum og á þessum~~ gjálfrar og sé
eigi atíð í samræmi við þessa reglu mína, áð eg sé stundum
óhlyðinn, þegar eg á að vera hlyðinn og einnig oft um af
hjálpsamur við ávara. en slíkt verður þá einungis að sköva
sem galba, sem uppráta bevi, en alls-unga sönnun gegn
reglunni.

Þenna ingang hefi eg álitit námsgulegar, áður en eg sneri
mér á aðalefi ritgjörðar minnar; en það var, sem sagt
það, heort telja málfræðingum einhverjum í skapi og
sjálfstæða. Þegar vil eg geta þess, að vel má vera, að ávar
þjóðin sé engu betri en ein Íslendingar, en um það
skal eg eigi véða mér. Eg hygg, að hlakant megi segja,
~~á þessum og á þessum~~ að þeir séu óvinsældir.
Láti: skóðum og framgöngu. Ein kemur er þó ein blid
á óvinsældir þeirra, sem eg vil hér minnast á.
Rannar hefur oft verið á ^{hanna} mest áður, af mér ritvæni
mönnum, svo sem hinum heitvæða þennara í
unþæmum þeim, er eg áður ~~skaf~~ á, en þó hafa
sáðan orðið þeir ~~markspjótur~~, að eg get eigi stólt
míg um það, að droge "ögn á atviti þetta. Hér á eg
við hinga óhafa tillitssemi svo við íslendinga, og þó
ein kemur ^{við} þá, er hafa regnt oss verst, en það er
best þjóðin Danir.

Engar íþýtur munu þá vera, þatt sagt sé, á síðan
1918 þá hafi hér á landi endur-lifgert og magnant með
ávi hvernig algjör Dana-öld. Munu hafa keppt við að
sýngja þeim lof og djóv fyrir hið frábæra göfuglyndi
þeirra "þegar þeir vitu henda Ísland sem niki" (!!!)
Rannar er þá má svo, að jafnvel þott Danir hefðu gjört
þetta í orði, sem þó var engan vegin ^{ann} ~~þá~~ markant, þá
var slíkt engan vegin þakkar-vert, eins og ástóð, svo
sem almenninger mun einhverja tíma komast að varam
um. En sleppum þá, nóg er samt til þess að ífella
þá fyrir. Má þar til danis benda á hin síðasta svik
og blekkingar, er þeir hafa haft í frammi við oss, þar
sem þeir senda út um allan heim vanga skjýslu, af
svo má á orði komast, um samband "bráðna" þjóðanna,
og eldi nóg með það, að þeir sendi falsar frásagnir
út um heiminn, heldur falsar ^{þeim} þeir og, þó á nokkurn
annan hátt, skjýslu þar, sem þeir senda hringat
til lands, til þess ^á ~~þess~~ samleikans. Hvergi hefur
þessa verið getit í íslenskum blöðum, nema í einu,
sem þýddi mjög svo minnauera frásögu, um þetta
upp í dönsku blá. Enginn máttur hefur enn haft
einnvörð í sér, til þess að benda á hin maygflötu, ógæs-
lege og reinvörð lege svik, sem í þessu athafi felast.

það hegg^{eg} að engin önnur fjöt en Íslendingar myndu þola
bítalant þessleik. Lagi menn ni í álvörn, að Íslendingar
sér „sindregur í skapi og álevarni, skömunu“! Nei, sí fjöt,
sem letur lítillmætlega smjörvur-fjöt, óskilga Íslendingum
á hugumum og hagsmunum, fótum tröva rétt sinn á
farna hátt, þann rétt, sem „öllum öðrum fjötum“ er helgastur
af öllu, þann getur eigi alit einstaklinga, sem nokkurs
sér gildi. Öt hvergi er einnig að líta, í þess fjöt félagi,
þar sem höfuð um væn-efni, opinberlega minsta korti,
er hef um „Dansk-íslensk Samfund“ og safnvarfandi.
Íslendingar eru oft, þess miður, kvæmisti og miklu
á lofti, þegar þeir eiga við sín eigin réttmæta yfirvöld,
sva sem upptot þau, sem hér hafa oft orðið gegn
lögregnum, en þegar erlend lítillmenni, sem hvarki
hafa röguþegan, sérferislegan né lagalegan rétt yfir
þeim, þann, þá eru þeir blótir og skrifa í duffinu,
til þess að tryggja fátur þeirra. Þetta eru hövð
öf, en þau eru sönn og víða samari, með
hvernig arguþiki, hvernig stund og hvernig lagi,
sem lítur, miðan Íslendingar þola ofúli þæt og
blakkingar, sem eg áður drap á.

23. nóvember 1925

Bjarni Benediktsson.

Nokkrar í hugarum.

Eg drap á þæt í síðasta ritgjörð minni, að Danir
heftu þá, eigi fyrir löngum, sjúkt Íslendingum fádama
littisvirdinga og ósérfrú, er þeir sendu rangan skýrslu
it um heim, um afstöðu Íslands, en fölemtu þær, er
þeir sendu til Íslands. Þessframt drap eg á þæt, að
merkilega einbærilegt væri þæt fyrir skaplyndi
Íslendinga, að enginn rödd hefti heyrnt, til þess að
rita þetta ósérfrúlega athafi. Mær ritit þæt svara fjöld-
vel, hve Íslendingum er ötið tært að skrifa fyrir þær,
sem dæmt er. En þæt var alki mög, að enginn hefti
handa og sjúki fram á, hveitk ósvinna hve veri á
þessum, heldur þessu þar vit að botat, að um sama
lesti, sem þetta komt upp, þá var einmitt frá Íslendinga
hálfu sjálfru, gjört einhver sérirtilagata og ósamilegata
tilvænn, til þess að rýra veg sjálfru sín og rífa réttur
þann á vöxt, sem störf síðasta lagarstöta, hefur af sér
gfið. Þar á eg vit ritgáfu óþessu þess, er nefndur
hefur verið „Nýi Sáttmáli“. Þess gjörst engin þörf að rýja
efni ósama-ferðess þessa hér, þær að þæt mun vera
öllum samilega skýrbarum mönnum, en meðal þessu má
vonandi tala þinn einn lesanda þessarrar ritritar, sem
sá þannarann, hvernig öföit. En þæt, sem lesur mér
einbærni til þess að rita um þetta þessa, eru ummali

spilt, spilt, þegar seona kemur fyrir, at sögu spannaðar-
postulanna. En engum kemur til huga at finna at þeir,
þatt blarbar sitji margir i heimi sveit, og seu latnir
eyðleggja eilíft líf sitt, si þat nokkurt til, með hvæmi
og gjfdragsleap. So ^{at} ekki sé ni minnst á þat, sem
spannaðarpostulannir atlu þá at ríða, at þeir þá oftast bestu
leijastirnar og álitlega mennu in laudgjövi fyrir þat
sitt, at hola niðar engbönum og gamalmennu, trissvar,
þrissvar á ári, þá at ekki þurfa þeir at mersa, þar sem
enginn vill á þá hlata. Sigi skal eg segja, at seona sé
ástandit aldatar, en seona er þat t. d. ritast þar
i Borgarfirði, en þar hefi ^{decalit} og hefi þeir fulla
þakkingu á þessu atviti. Slengir orsakar liggja ni, til
þess, at stöðugar ávitar dygja á þessum örfan mönnum,
er sérstaklega eru bestir, til þess at þat ritast árið
mikilfangleg ritfangs þess, en þitt er ótalið. Til þess
liggja þar orsakar, at prestarnir eru of margir, til þess
at fjöð mikilskinnarnir, en meðal þessna er öldungur sa,
er ritast hefur loka þá, sem komit hefur ni, til þess at ritast
ritandi þessa, þó at ríða rit þá. Annars mun eg of til
vill rita þessa um samband ríkis og kirkjunnar ritast i
vetur, of talsferi verður til.
So eg minst ni ni oftast at hola þessum, þá ni og þau

á þat, at höfundur er mjög blutdrægur og ranglátur i dómum
sinum og frásögunum af íslensku réttarferi. Slan er
mikil ^{þessi} ~~þessi~~ i þat, at ávita, at sjálamatur einn var settur
upp á sína eigin ábyrgð en ekki annars manns. En
þess vegar gleymir hann at geta jafnvafilslegrar framkomu,
og þess vegna. Málið þer vitni um. Getur itt sér stat, at
persónuleg óvinatta, at þeir er fyrra málið sventir, en
þess vegna og vinatta, at þeir er lít ritast sventir, geti haft
nokkur áhrif i ~~þess~~ þarhlikan vandbetara. Þó er þess fyrir
sig, eg og þessum.
Höfundur best atlu at þetta ofan af þessum þessum þessum
en þeir dregur hann þá undan loford þess þessum
til sig. Eggegn um þessum þessum i Islandsbanka.
Þess þess vandbetara, sem á þessu hátt atlu, at taka
þess spillingu, sem si með þess ríða at gjörast þess at
þessum og þessum, þessum er ekki þessum.
Þá hola þess eg at atalari þessna þessa, en þat er
þessum um ríða þess: þessum. Þess þat þess ekki þessum
þessum, þess at þessum þessum þessum höfundu þessum,
þessum formatur þessum þessum, sem samband atli þess
á at hola uppi ríða þessum, og einn matar þessum,
sem eg þessum ríða þess. Þessum vil eg þessa á sitt
atviti, i þessum sambandi, en þat er þessum

"Bláa manna-ávarpið". Höfundur þess er þar, með höföndum
áttot þess ritstjórnar, af þeim er undirritaður, er óþjóðlegur
og dansleikur áttur var og er, að Island, lígi ekki að varði
ríki! En hann gleygir að birta ummáli þess, er t.d. stötu
í Jógólfi, þar sem sjálfstætt var talið, að fræn á meira
gæta þess áttar. En þá einar hálkingarnar líja höfundur!
Einnig tóku svo blóðin óþessu þessum. Morgunblaðið
er stórlega hvipt, þótt þá hálkingurinn vilja láta skrifa
"Islandinga frelsi sinn, sem blaðið telur upp, að gæta þess
í hálvja einasta blaði; þótt hálkingurinn vilji láta
skrifa sjávarritgerðir, sem Morgunblaðið lofar í
tveim greinum á dag að jafnæði; og þótt mikill hluti
hálkingurinn sé t.d. ávæsi á þess Magnússon, sem, að
bláa sögu, er, mest; stjórnað sköngu "Islands", á
Jóhannes þegarþógeta, "trínalabært besta dómara landi"
átt elva sögu, bláa sögu, sem annarra, og á Bjarna frá
Vogi, sem blaðið þá lofar neyðst til að viðurbenna,
sem áttatíð stjórnað manna. Saut er þótt besta áttir,
svo sem nið skil s'gt. þegar þegarþógeta er lúinn að
rita grein sína, þá verur blaðið þá lofs, gætt í þótt,
átt þess miður" sé nið ekki allt s'gt, sem í hálkingurinn
standi, "þess miður" segir blaðið, að þótt sé þegar upp
þess, að ekki er allt s'gt í hál þess, sem heldur þess

fram, að islandi gífuröld og stjórnað manna, séu svörir
svo spiltir, að slíks þess átt ekki dæmi. "þess miður," segir
blaðið, þegar þótt sé, að þótt er ekki átt þess átt, er heldur
þess fram, að Islandi sé ekki neyðst þess sjálfstætt, sem
þótt lofar "óþess". Hægt á endan! Þess hálkingurinn!
Einnig er ekki óskentilegt að athuga ummáli þess, er blaðið
þótt (af blað skýldi hál), Stórnur lofar nið þess þess. Þess
lofar hálkingurinn átt þess átt átt meira og veltar,
er gleygir þess, að ritstjórnur sjálfur var rannsóknardæmi
í nið þess, sem mest er átt þess þess ónaga rannsókn.
Einnig átt ritstjórnur gleygir sínum þess ummáli þess
Þess frá Vogi, sem hann lofar átt þess til skýjana og
talið þess átt allra hálkingurinn "Islandinga", þegar hann lofar
þess átt, sem lofar þess þess átt þess átt þess þess þess
þess þess, með öllum öllum.
Sann er einnig að láta í ummáli þess Valtýssonar, hann
er jónlega gleygir þess hálkingurinn og hálkingurinn átt þess
þess er þótt átt átt, sem hann er ekki höfundur þess átt þess
er þótt er þess landsmálið. Skýldi ekki svo svo með þess,
átt þess lofa óþessum, mest; hann ekki sjálfa þá, er nið
þess átt þess endan, þegar átt þess átt þess er átt, þótt
átt sé í sama átt.

Ritst 17. og 18. janúar 1926
af Bjarna Þess hálkingurinn.